

QUIRIJN is een Nederlandse verkorting van QUIRINUS

----- door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

1] Oorspronkelijke naam van de oorlogsgod der Sabijnen, een stam woonachtig op het Italiaans schiereiland: betekenis waarschijnlijk 'lanswaaier'. De inwoners van de stad Cures werden Quirites genoemd. Het voornaamste heiligdom van deze godheid lag op één van de heuvels waar later Rome op werd gebouwd, thans nog bekend als het Quirinaal. Later ging de naam Quirinus als eretitel over op de stichter van Rome: Romulus; en nog weer later op keizer Augustus.

*

2] Soms wordt Quirinus ook wel uitgelegd als afkomstig van 'Werin' = 'afweerder (van ziekten)'; waarschijnlijk op grond van het feit dat Quirinus van Neuss (zie onder) wordt aangeroepen tegen huidziekten.

*

Bijzonderheden

Quirinus is o.a. bekend uit Lukas 2,2: "Deze volkstelling (die er de aanleiding toe werd dat Jozef met de hoogzwangere Maria naar Bethlehem moest, waar tenslotte Jezus geboren zou worden) vond plaats eer Quirinus landvoogd van Syrië was." Soms wordt zijn naam weergegeven met **Quirinius**. In de handschriften komt ook voor 'Cyrinus' onder invloed van de Griekse weergave van deze naam: 'Kurèniu'. Langs die weg wordt de naam wel ten onrechte in verband gebracht met 'Heer' = 'Kurios' (Grieks).

*

Quirinus van Neuss, Duitsland, Rome, Italië; tribuun & martelaar; † **ca 130**.

Feest 30 maart & 30 april (te Neuss: overbrenging relieken).

Zijn levensverhaal is praktisch geheel gebaseerd op legende. Het zou zich afspelen ten tijde van keizer Hadrianus (117-138): *"Alexander I, de zesde paus die sinds Petrus aan het hoofd van de Kerk stond, werd gevangen gehouden door de tribuun Quirinus, en met hem de stadsprefect van Rome, Hermes; deze laatste was door Alexander tot Christus gebracht. Quirinus raakte in gesprek met Hermes: 'Gek eigenlijk dat een weldenkend man als u afziet van alle voordelen van het ambt van prefect om te dromen van een of ander vaag ander leven.' Waarop Hermes antwoordde: 'Ook ik heb me daarover destijds bij anderen vrolijk gemaakt, omdat ik net als u dacht dat alles met ons aardse leven wel allemaal afgelopen was.' Quirinus reageerde: 'Als je mij bewijst dat er inderdaad nog een ander leven is, kun je mij als leerling bijschrijven!' Waarop Hermes zei: 'Dat kun je beter aan je andere gevangene vragen, de heilige Alexander: want die kan zoiets beter dan ik.' Daarop vertelde Hermes, hoe Alexander zijn zoon tot het leven had weten terug te brengen. Quirinus richtte zich meteen tot Alexander: 'Mijn dochter Balbina heeft iets ergs aan haar keel. Als u haar genezing weet te bewerkstelligen, beloof ik mij te zullen bekeren tot uw geloof.' Waarop Alexander zei: 'Nou ga haar dan vlug halen en breng haar maar in mijn cel.' En Quirinus weer: 'Maar u zit toch hier? Hoe kan ik u dan straks vinden in uw cel?' Alexander antwoordde: 'Ga nu maar gauw; degene die me hier heeft gebracht, zal me zo meteen ook weer terugbrengen.'*

Alexander gaf haar de opdracht de boeien waarin destijds Petrus gevangen had gezeten op te sporen en te vereren. Ze deed het en was genezen. Zo kwam Quirinus tot inkeer. Hij hergaf Alexander de vrijheid en liet zich met heel zijn huishouding dopen."

Uiteindelijk hebben allen hun geloof in Christus moeten bekopen met de marteldood. Quirinus kreeg afschuwelijke martelingen te verduren voor hij de genadeslag kreeg. Het was paus Leo IX (1049-1054) die het gebeente van Quirinus afstond aan zijn zuster Gepa, die op dat moment abdis was van het pas gestichte klooster te Neuss. Zijn verering verbreidde zich snel en kende een hoogtepunt toen de stad Keulen werd bevrijd van een beleg door Karel de Stoute (1474/75). De Keulenaren schreven hun redding toe aan 'Sint Grein' (= Sint Quirinus). Hij is patroon van de stad Neuss, en wordt aangeroepen tegen been- en voetkwalen, jicht, verlamming, ettergezwollen, de pest, oorpijn en oogkwalen, keelziekten, schurft, pokken ('greinsziekte') en andere huidziekten; ook wordt zijn voorspraak ingeroepen tegen allerlei paardenziekten.

Vaak wordt de gebeden kracht bij gezet met wijwater dat afkomstig is uit zogeheten Quirinusputten, waarvan er vele te vinden zijn langs de Rijn.

*

Er zijn nog enkele heiligen bekend met deze naam: **Quirinus van Siscia** (= Sissek of Siseg), Joego-Slavië; martelaar; † 303; **feest 4 juni**. **Quirinus van Tegernsee**, Duitsland; martelaar in Italië; † **269**; **feest 25 maart & 12 & 16 juni**.

Quirinus van Malmédy, België; martelaar in Le Vexin (Rouen e.o.), Frankrijk & Malmédy, België; martelaar; † **begin 4e eeuw**; **feest 11 oktober**.